

## Quatre comentaris postelectorals

**A**mb les cauteles necessàries al cas, derivades de la constatació que cap elecció no tradueix exactament la voluntat política de la població (el vot i el no-vot estan massa condicionats per unes campanyes plenes de paranys) i que no gaires coses poden considerar-s'hi com a definitives, car després d'unes eleccions en vénen unes altres, formularé quatre reflexions fetes arran dels resultats electorals del propassat 6 de juny.

**1. L'espanyolitat d'una campanya.** El plantejament bipolar PSOE/PP, d'un regust pregonament espanyolista, ho ha envaït tot, inevitablement. En unes eleccions al Parlament espanyol, la "lògica" espanyola és la que mana, de manera que les opcions "nacionalistes perifèriques" i "regionalistes" hi tenen poc a rascar. Així, la concentració de vots entre PSOE i PP (que s'han afavorit mútuament i pactadament en aquesta gran operació d'espanyolització, on el programa comú de tots dos era "salvar Espanya"), ha deixat sense escons: el BNG a tot Galícia (malgrat els seus 127.000 vots); HB a Navarra i Àlaba; EA a Navarra, Àlaba i Biscaia; ERC a Girona, Lleida, Tarragona i les Illes; PSM i UM a les Illes; UPV a Castelló, València i Alacant; UV a Castelló i Alacant; PAR a Osca i Terol; PR a la Rioja; UPCA a Cantàbria; PA i PAP a tot Andalusia, a més de minvar el nombre d'escons de CiU, PNB i HB, allà on n'han tret. De Canàries no en dic res, perquè el fet colonial, i una certa solidaritat anticolonial, ha contrarestat els efectes de la bipolarització espanyola.

Així mateix, una vegada més hi ha quedat ben palès que l'alt índex de participació és correlatiu a l'espanyolitat profunda d'aquest plantejament electoral, la qual cosa incrementa el valor polític independentista de l'abstenció a les nacions ocupades.

**2. La dreta guanya a tot Catalunya.** Del Pirineu fins al Segura, la dreta (PP +



CiU + UM + UV), tot i la seva reconeguda diversitat interna entre pro-feixistes i demòcrates, ha pintat d'un mateix color el nostre mapa nacional. És la primera vegada que passa una cosa així, i la veritat és que aquesta estranya mostra d'uniformització sociològica electoral no creiem que contribueixi gaire a la unificació nacional. Alguna cosa, però, faran tots ells plegats, ja que defensen uns mateixos interessos de classe i l'eix mediterrani, al capdavant, no és una invenció dels catalanistes sinó una realitat estructural. Potser algú farà broma dient que tot Catalunya ja va una mica en la línia dretana d'Europa i que en això és nota que som el país més europeu de la Península. Tanmateix, bromes a banda, la responsabilitat històrica de l'espanyolista esquerra convencional és deixar aquesta bandera —la de l'eix mediterrani, diguem-ho així— en mans de la dreta, i d'una dreta inculca que, tret d'excepcions, no té res d'europea. En el pecat portaran —i portarem, ¡ai!— la penitència.

**3. La relliscada de CiU.** Roca i Pujol ja haurien de saber que, amb un corralet de només quatre províncies entre cinquanta-dues, no poden decidir res. Allò de "Ara, decidim" no deixa de ser un desig frustrat, un sarcasme i, sovint, un mal paït complex d'inferioritat. Haurien de saber que el Principat, tot sol, és petit per a decidir res, enfront d'Espanya i a dins d'Europa. Els cal, si volen significar alguna cosa més que ser un govern local o autòmic, anar a les Illes i a Castelló, si més no. Tal com històricament férem els catalans per mantenir-nos amb prou força i independents enfront de França i Castella. Tal com realment necessitem fer-ho avui per poder representar com cal aquesta regió europea de la Mediterrània occidental que és la nostra nació completa.

El Principat, tot sol, ni respon a la tradició històrica (¿on es produïren els principals signes d'identitat de la cultura catalana clàssica?) ni a les necessitats de futur (¿on comença i on acaba l'arc mediterrani que té a Barcelona per capital?).

Electoralment, CiU ha relliscat en creure que la confrontació espanyola PSOE/PP es resoliria com a PSC/CiU, a la Catalunya estricta. I s'han equivocats, perquè, d'una banda, l'antisocialisme tronat que han practicat ha tingut com a conseqüència lògica, en unes eleccions espanyoles, una bona pujada del PP a dins del Principat mateix i, d'altra banda, en fer una campanya tan obsessionada per Madrid, centrada a guanyar un ministeri al govern espanyol, una part del seu electorat s'ha desplaçat cap a ERC. I el que ja resulta còmic és que, mentre el PP li furta diputats a CiU —a Tarragona, per exemple—, CiU cedeix al PP diputats que serien seus a les Illes i a Castelló, si s'hi presentés.

En restringir-se només a la Catalunya central, CiU ja toca sostre d'escons en eleccions espanyoles o europees. I si vol ser una força decisòria en alguna banda, fora de les quatre províncies, hauria d'ini-

ciar una operació de gran volada històrica com és traspasar els límits de la seva pròpia restricció mental, de la seva rutina regionalista, de la seva comoditat autonòmica; traspasar la rambla de la Sénia i la ratlla de la mar. Ja s'ho faran, si volen i poden.

#### 4. La responsabilitat de Joan Lerma.

Amb la seva mala traça política i el seu sectarisme (especialment amb persones i grups d'esquerra que no siguin del seu gust); amb les seves claudicacions i les seves actuacions mantes vegades de dretes (per exemple, la TVV); amb les seves fòbies antinacionalistes, és a dir, anticatalanistes (per exemple, la mateixa campanya electoral del PSOE a València, tossudament monolingüe espanyola; o la broma de les seves sigles-en-formol, PSPV, que no utilitzen; o les extorsions que fan a la Universitat de València perquè deixi d'utilitzar la terminologia acadèmica de llengua catalana; etc.); amb la seva prepotència envers l'esquerra, la seva docilitat envers la dreta i el seu sucursalisme envers Madrid; amb la renúncia a defensar els interessos valencians (cas de la presa de Tous, els costos d'una mala entrada a Europa, el que costa d'arribar-hi pagant una autopista caríssima, la no reivindicació del TGV València-Barcelona-Perpinyà, les greus dificultats del camp, la petita empresa i sectors industrials autoctons, ...); amb la tol·lerància envers el feixisme, que fa de València un dels seus camps d'actuació preferents; amb tot això, i més, el PSOE valencià, i molt particularment Joan Lerma, li ha fet el llit a la dreta. La *plumbea mediocritas* del personatge, que fins avui alguns esgrimien com la seva principal virtut per mantenir-se al poder, sembla que ja comença a rovellar-se, encara que el plom no es rovelli.

Els agreujats pel PSOE, i particularment per Lerma, formen una gernació que difícilment es donarà en alguna altra baronia socialista. Per això, com que jo sóc una de les persones -d'esquerra, ¡i tant!- que Lerma ha intentat eliminar en la seva dimensió pública, puc dir tranquil·lament el que dic amb el convenciment que la irritació que això li provocarà, conegudes la seva prepotència i manca d'autocrítica, no afegirà més llenya al foc de la foguera que té parada l'inquisidor general.

Moltes coses hauran de canviar en la política valenciana del PSOE, si no volen perdre la Generalitat a mans d'una dreta, com l'autòctona, que encara no ha donat mostres de saber llegir i escriure.

Josep Guia

## La Comunitat Europea tanca el mur

**E**ls acords presos els dies 1 i 2 de juny a Copenhaguen pels ministres d'Interior o Justícia dels 12 estats membres de la Comunitat Europea, coneguts com Grup de Trevi, pretenen que les mesures restrictives aprovades recentment a França i Alemanya que retallen la legislació d'asil i residència als estrangers no comunitaris es regulin i s'apliquin a tota la Comunitat.

L'estat espanyol és membre també al grup de Schenguen, que pretén que, a mesura que desapareixen les fronteres interiors a la Comunitat, es tanqui l'entrada d'immigrants no comunitaris. L'eix fonamental de la legislació espanyola era la Llei d'Estrangeria, que imposa unes condicions difícils de complir, com el permís de residència per a obtenir un contracte, i l'exigència de tenir prèviament la residència per ser contractat.

Pressionat per la Comunitat Europea, l'estat espanyol va tancar la porta al Magrib fa dos anys, i va exigir la consecució de visat per entrar a Espanya. Així mateix, a la majoria de llatinoamericans que arribaven per via aèria a Espanya, a qui s'exigeix també tenir bitllet de tornada amb data establerta. El procés de regularització d'estrangers que va tenir lloc fa vint mesos només va aconseguir que afloressin 106.000 estrangers, nombre molt inferior als realment existents.

Enguany, l'estat espanyol ha posat en pràctica la política de "quotes", que consisteix a ofertar a les ambaixades una quantitat fixa de persones que podran entrar a treballar temporalment, però que es comprometen a tornar al seu país.

A França, el projecte de llei de nacionalitat aprovat pel govern de Balladour farà difícil no sols l'obtenció de la nacionalitat, sinó també el reagrupament familiar. Crea una situació d'inseguretat permanent als matrimonis mixtos i als seus fills, i es reserva el dret, per diferents causes, d'expulsar un ciutadà estranger establert, malgrat tenir cònjuge i fills francesos. La proposta de "creixement zero" del nombre d'estrangers i els difícils requisits per esdevenir ciutadà francès ha estat fortament criticada per les entitats de defensa dels drets humans com SOS Racisme i Amnistia Internacional, que l'han titllada de neteja ètnica silenciosa, però eficaç.

A Alemanya, on hi havia una llei d'asil que donava dret a tots els sol·licitants a ser mantinguts per l'estat, era molt difícil, en canvi, obtenir la nacionalitat. Cal deixar clar que aquests subsidis estatals i permisos d'estada acabaven quan la sol·licitud era rebutjada. Els fills de turcs nascuts i educats a Alemanya no poden obtenir la nacionalitat, i, doncs, es converteixen en doblement estrangers.

Ara la modificació de la llei d'asil alemanya pretén frenar l'entrada d'estrangers, però la impossibilitat d'esdevenir ciutadà de ple dret per a aquells que han estat fent durant dècades les feines que no volia ningú, unida al clima creat pels atemptats racistes que han tingut Solinguen com a escenari obren la porta a noves espirals de violència.

L'única reacció positiva a aquests atemptats és que, per primer cop, el govern alemany es planteja la conveniència de donar la doble nacionalitat als turcs establerts des de fa anys i als seus fills, per aconseguir que deixin de ser ciutadans de segona amb deures però sense drets.

Aquest clima de confrontació i sospita mútua que afecta aquells que fan les feines que la resta de la població rebutja, existeix ja a moltes ciutats de l'Europa Comunitària i generarà nous conflictes impossibles de resoldre des de la perspectiva policial i repressiva. Només polítiques realistes d'integració podran frenar les espirals de violència que apareixen al voltant dels treballadors estrangers.

Perquè el perill no és només el feixisme brutal i descarcat contra àrabs, turcs, negres i llatinoamericans, sinó també un nacionalisme europeu que creix paral·lel al procés d'unió europea. Aquest tendeix a identificar el nom d'Europa amb els dotze estats membres, de la mateixa manera que els Estats Units fan amb el concepte d'Amèrica. Com a conseqüència, s'aixeca un nou mur rere Berlín, no només per barrar el pas als turcs, sinó també per als nostres veïns d'aquella Europa en minúscula, als qui podem acabar tractant de la mateixa manera que els ciutadans d'Estats Units fan amb els immigrants mexicans.

Xavier Rius-Sant,  
membre del Centre d'Investigació  
per la Pau